

La modernitat dels films

El concepte d'una moral rígida — ho dic com a pura constatació i sense cap intent de jutjar-la —, molt en voga en tots els espectacles que han precedit l'aparició del cinema, amb l'exalçament de tots els gegants sagrats de processó anomenats honor, dignitat i altruisme, ha tingut la virtut de provocar, coincidint amb l'aparició i el desenrotllament del nou art, una reacció molt viva. El gest de treure's la careta i

Parlem sota la influència d'aquest darrer film de Lubitsch: *Un lladre a l'alcova*. Tot el que pertany al caràcter i a la personalitat de Herbert Marshall en el paper de Monescu, és el que defineix un temperament modern: el seny de l'escepticisme, el seny del cinisme i el seny de l'egoisme són suficients per a bastir un personatge. Figures desorientadores i paradoxals que no poden emmarcar-se enlloc. Però tot tempe-

rament modern i sensible cop-sa tot seguit la simpatia que desvetllen. Aquestes figures no tenen l'audàcia física de les figures heroiques de totes les altres èpoques, però tenen, en canvi, una major audàcia moral. Els replecs d'aquestes personalitats que es dibuixen i es desdibuixen impensadament formen un complex que només té el denominador comú d'una profunda humanitat; no hi ha cap reacció, en elles, que no sigui sincera i que no respongui a tota una actitud de l'esperit, derivada d'una reacció contra tot allò que en una altra època s'anomenà fe, entusiasme i, en el fons, ingenuïtat.

La pèrdua de la fe i de l'entusiasme no representa, però — segons el món modern — la pèrdua de tot. Hom ha canviat aquest bagatge per un altre de menys pesat, de menys fotogènic, però més divers i potser més intel·ligent. El regne d'aquests tipus moderns és d'aquest món. En una altra època la gent important — que es prenen les coses una mica seriosament — feien professió de fe de tot i àdhuc les flors més colorides de la picardia i els aventurers més galants en un moment donat es tornaven

una mica neules i feien claudicacions solenns i de tant en tant pensaven en la posteritat. Avui, el tipus de lladre d'alcova tan genial com qualsevol filòsof no claudica de res; en una altra època, potser hagués claudicat com tothom i potser hagués estat un filòsof estimable; avui és l'anti-filòsof. És una afirmació gratuïta que camina sola i de puntetes pels llargs passadissos encatífats, i que si es topa en un tombant amb un *flirt*, en lloc de topar-se amb un portamonedes o amb una joia, se n'aprofita també, perquè abans que tot és un home actual i sap viure el moment actual que no li ha de deixar gaire rastre.

IGNASI AGUSTI

Myriam Hopkins

somriure cínicament és un gest absolutament modern, i després d'aquest gest ve l'exalçament del camp qui pugui i de l'egoisme amb una desimboltura que provocaria les esgarriances de qualsevol dels nostres avis.

Aquesta cosa tan actual, tan moderna, ha estat aprofitada, i és aprofitada cada dia més, pels relitzadors cinematogràfics. Sembla que el cinema sigui el destinat a copiar-ne l'essència i, encara que només los per això, podria qualificar-se el cinema d'espectacle modern. Aquesta qualificació enclou, als ulls dels indocumentats, una altra qualificació que no li ha estat estalviada: la d'espectacle immoral.

La modernitat dels films ha de basar-se tant, em penso, en els procediments i en les traballes de la tècnica, com en la modernitat del personatge i de l'anècdota. Hem vist com el nou art ha respost a aquest pensament i ningú no dubtaria avui de l'absoluta modernitat de films com: *Topaze*, *Noies d'uniforme*, *L'Opéra de Quai'Sous* i, darrerament, *Un lladre a l'alcova*, de Lubitsch. Tots aquests films, que en una altra època haurien merescut el denominatiu d'immorals, actualment no el mereixen perquè són els exponents documentals de l'esperit d'una època, de la nostra època moderna. Tot aquell que no entengui aquesta època no té dret a parlar de films, producte que pertany essencialment a ella.